

ROK 1958

V tomto roku jednotliví občania vystavili 15 nových rodinných domov. Z toho počtu boli 4 domky vystavené z dreva. Prírastok domov je však len 12, lebo 3 boli vystavené namiesto starých, ktoré budú po dostavení nových zbúrané pri Slanej Vode. „Jednota ĽSD“ postavila novú chatu zo skladaného materiálu. Taktiež v tomto roku bola skoro dovŕšená výstavba vodovodu do jednotlivých domácností v počte asi 150, takže v obci zostalo len okolo 100 usadlostí bez vodovodného zariadenia a to najdojnejšia časť nižného konca, kde sa v blízkosti nenachádza nijaký prameň a okrem toho niektorí bývajúci medzi tým, čo zaviedli vodu, avšak pre nedostatok fin. prostriedkov si nemohli túto výhodu zadovážiť. Výstavby tohto vodovodu sa uskutočňovali v niekoľkých skupinách spoločnou prácou i nákladom. Náklad jednej skupiny na vyšnom konci činil do 40 000 Kčs, t.j. najväčší náklad z dosiaľ budovaných vodovodov, lebo dĺžka potrubia od prameňa po vody činila 1 200 metrov. V neskorej jeseni bol zavedený vodovod aj do chaty pri Slanej Vode.

Dňa 10. marca došli inžinieri za účelom spresnenia výmery pôdy v chotári a ubytovaní, boli v neobývanom dome, kde hneď začali zvolávať majiteľov pozemkov na udanie podielu v jednotlivej dvadsiatke. Presný výsledok šetrenia v tomto roku ešte nebol zverejnený.

15. augusta bolo vymerané riečište Polhoranky k regulačnému zákroku a 2. septembra začal buldozér reguláciu. Táto práca pokračovala do konca roka, avšak s niekoľkými prestávkami, pretože stroj bol prevezený do iných obcí, po čase sa opäť vrátil. Občania reguláciu s radosťou ustáli, lebo každé rozvodnenie rieky ubralo alebo zaplavilo veľa pôdy. Ku regulácii dala podnet živelná pohroma – povodeň 29. júna, ktorá spôsobila obrovské škody nie len na pozemkoch, ale aj na stavbách. Prúd vody zničil do základov murovaný dom Pavlovi Herudovi a zobral šopu Jozefovi Tyrolovi. Na štátnej ceste odniesol tri mosty hornej časti obce, taktiež dva mosty vedúce k píle a na lesných cestách všetky cesty. Celulózy bolo na skladoch 2 000 plm, ktorú voda takmer všetku zobrala. Pravda z tejto hmoty sa asi 30% povodní našlo popri riečišti. Škoda lesného závodu sa odrátavala vtedy na 1 mil. Kčs. Okolo 50 ha pôdy boli zanesené kamením a záplavou, a niečo vyše šesť hektárov bolo odnesené prúdom tak, že zostali na niektorom mieste iba hlboké priepadliská. Starí ľudia si spomínali, že podobná povodeň bola v roku 1902, ale že prúd vody nebol taký dravý, lebo neniesol toľko drevenej hmoty, preto nebol tak škodlivý.

Dňa 2. augusta vo večerných hodinách prihnala sa búrka od západu a ľadovec vo vyššej časti chotára zničil úrodu obilia až na 70%. Krupobitie nezasiahlo sústavné celky spolu ležiacej pôdy. Počasie po celý rok bolo zvlášť nepriaznivé. Jarné práce sa začali až po 15. apríli a pritom dážď stále prekážal sejbe. Zemiaky však utešene rástli ale 7. júna mráz zelenú vňať zničil až na 1/5 t. j. len tá sadba nebola postihnutá, čo bola sadená neskoro a nebola vyjdená.

Dňa 3. septembra už zase včasný mráz prerušil dozrievanie zemiakov. Slniečného počasia bolo tohto roku veľmi málo. Zvlášť v jeseni ustavične pršalo, neprijemné blato bolo aj cez Vianoce. Behom roku sa narodilo v obci 87 detí. Z toho 44 chlapcov a 43 dievčat. V tomto počte nie sú zahrnuté deti narodené v Trstenej, ktorých je asi 7. Zomrelo 20 osôb, z toho 9 mužského a 11 ženského pohlavia. Najstarší občan je Ján Greňák, ktorý má 91 rokov a Anna Mareneštiaková, ktorá má 85 rokov. Obaja starci ešte dobre vidia aj bez ťažkosti chodia. Sobášov sa uzavrelo 14, v tomto počte sú pojaté len sobáše uzavreté na tunajšom MNV.

Životná úroveň bola stále na vzostupe, čoho dôkazom bola aj bytová kultúra, obliekanie, spotreba potravín a ostatných potrieb pre domácnosť. Mládež obojého pohlavia má náramkové hodinky. Motocyklov v obci je 22.

Rádioprijímačov koncom roku bolo 120, ovšem len tých, ktoré sú evidované na poštovom úrade. V tunajších obchodoch bolo zakúpených 10 elektrických pračiek. Hodno zaznamenať

aj to, že stolár, ktorý predtým vedel zhotoviť iné časti nábytku, kúpil v tomto roku kuchyňu a vyčísli ju na 11 000 Kčs. Murár vo svojom dome vyhodil sporák a kúpil samotný M. Luxor.

Zárobky ľudí mali stále a mnohí občania našli zamestnanie v iných krajoch, najmä pri stínaní dreva v Handlovej, Dubnici a západnej časti Čiech. Na tunajšej pile bolo zamestnaných do 90 robotníkov, z toho 26 dievčat. Mesačný príjem týchto zamestnancov sa pohyboval do 123 000 Kčs. Z toho mesačne bolo 21 000 Kčs prídavkov na deti. V štátnych lesoch počet zamestnancov presne určiť nemožno, pretože v lete ich bolo o hodne viac ako v zime.

V správe obce bola v tomto roku podstatná zmena, bola vymenená kancelárska sila Anna Volfová, na jej miesto bola dosadená Paulína Strýčková z Klina.

Miestny národný súbor sa presťahoval do požiarnej zbrojnice, pretože dom, v ktorom doteraz bol MNV umiestnený, odkúpila Jednota na zariadenie obchodného domu, čo sa však v tomto roku neuskutočnilo. Nová miestnosť MNV bola omnoho menšia ako predošlá. Ľudia z vyšného konca toto presťahovanie nie veľmi privítali, kým ľuďom z nižného konca bolo po vôli. Behom roku MNV mal 26 zasadnutí rady a 13 zasadnutí pléna MNV. Na zasadnutí rady MNV 24. 04. bol zvolený aktív pre občianske záležitosti. Predsedom sa stal Štefan Jasenek, riaditeľ školy.

Na výročnej schôdzi DO-KSS bol zvolený za predsedu Vincent Kuriak, právnik ministerstva výkupu. Funkciu prebral od Ľudovíta Babniča. 10. augusta boli v obci od čísla domu 376-517 voľby do ONV, pretože Terézia Berdisová sa odsťahovala do iného okresu. Zvolený bol Leonard Ziman úradník ONV Námestovo. Novozvolený predseda DO-KSS sa funkcie v jeseni vzdal, pretože náhle ochorel. Predsedom sa stal Jozef Jindra, doterajší tajomník DO-KSS.

Rozloha pôdy v tomto roku nebola zmenená. Poľnohospodárskych závodov bolo 778. Úroda zemiakov bola veľmi slabá. Úroda obilia bola zmiernená. Dodávka obilia v tomto roku nebola predpísaná. Dodávka zemiakov bola splnená na 92%. Predpis bol 5 580 g. Pri súpise ku dňu 31. 02. bolo 1 292 ks hovädzieho dobytku, z toho 813 kráv. Dodávka mlieka sa v tomto roku podstatne zvýšila. V posledných mesiacoch roka bola zavedená primárna sieť na drevimpegrmu.

Na úseku školstva došlo na začiatku školského roku k zjednoteniu škôl, takže zostali dve budovy škôl, ale jeden riaditeľ, ktorým bol menovaný Ján Poliak. V školách bolo po 5 tried. Počet žiakov bol 293. Osemročnú školu v Rabči navštevovalo asi 100 žiakov.

Dňa 31. augusta bola slávnosť odhalenia pamätnej tabule na Slanej Vode. V. I. Leninovi otvárací prejav predniesol Anton Pričina, vkusný tajomník KSS. Hlavný prejav predniesol Jozef Baláč, krajský tajomník komunistickej strany Slovenska. Slávnosti sa zúčastnilo okolo 1 000 ľudí z okolia. Zo závodu „Slovena“ v Žiline účinkovalo 26-členová dychová kapela. Jednota dopravila stánky s občerstvením, ovocím a cukrovinkami. Autobusy premávali zdarma celý deň. Na slávnosti vystúpil aj tunajší súbor s gajdami, husľami a spevákmi.

Priebeh slávností taktiež filmovali na bronzovej tabuli, bol vypuklý portrét V. I. Lenina. s nápisom v tomto znení:

V auguste 1912
z Krakova cez
dedinu Makow
vystúpil
na vrchol Babej Hory
Vladimír Il'jič Lenin